

Til
Ørland kommune
v/Formannskap og Kommunedirektør

Brekstad, 24.03.2020

Koronakrisen - hva næringslivet og kommunen kan gjøre for hverandre

Samfunnet har på kort tid havnet i en svært alvorlig situasjon som vi ikke vet om vil eskalere, eller når den vil avta. Koronautbruddet har alvorlige konsekvenser for både kommunen og næringsliv. Helse og sikkerhet for befolkningen og de ansatte i virksomhetene har første prioritet. Godt samarbeid mellom alle parter er nå viktig for å hindre spredning av viruset, sikre liv og helse, samtidig som nødvendig aktivitet både i kommunen og næringsliv må opprettholdes.

Ørland Næringsforum (ØNF) henter nå inn innspill fra våre medlemsbedrifter og kollegaer på hvor skoen trykker akkurat nå og hvordan dette vil påvirke på litt lengre sikt, samt hvordan situasjon håndteres i bransjene og bedriftene. Vi har ringt rundt til våre medlemmer gjennomført flere digitale møter med næringsforeninger i Trøndelag - og flere digitale møter vil bli gjennomført de kommende ukene.

Innspillene vi får fra næringslivet ønsker vi å ta med oss inn i vår dialog med Ørland kommune der ØNF vil være til stede og i påvirkningsarbeidet når det gjelder nasjonale tiltakspakker. Vi er opptatt av hvordan næringslivet kan bistå kommunen og hvilken ØNF kan spille i dette. Samtidig er vi også opptatt av hvordan kommunen kan bidra til å avhjelpe eget næringsliv. Her må vi stå sammen om både tiltak og løsninger.

Hva næringslivet kan gjøre for kommunen

ØNF har sammen med de andre næringsforeningene uttrykt bekymring overfor Trøndelagsbenken på Stortinget om at krisen også i stor grad påvirker kommuneøkonomien. Akkurat som for næringslivet trenger kommunen betydelige overføringer for å holde hjulene i gang, slik at de er i stand til å ta vare på sine forpliktelser, og sikre sine tjenester til befolkningen. Om for stor del av regningen for krisen må tas av kommunal sektor, vil det påvirke både tjenestetilbudet til innbyggerne og næringslivet i lang tid fremover. Det vil også påvirke kommunens mulighet til å bidra til å få eget næringsliv raskt på fote igjen etter at krisen er over. ØNF støtter kommunen i at det må iverksettes store tiltakspakker for kommunal sektor.

Næringslivet kan bidra til at kommunen har det utstyr som er nødvendig for å håndtere situasjonen per nå og om den eskalerer, det være seg smittevernutstyr, teknisk utstyr, sengekapasitet ved større utbrudd, etc. ØNF bidrar gjerne med både å spre informasjon fra kommunen og koordinere aktivitet mot næringslivet.

Hva kommunen kan gjøre for næringslivet

ØNF forventer at kommunene gjør det de kan for å bidra til at vårt næringsliv kommer gjennom krisen så godt som overhodet mulig. Tiltak på både kort og lengre sikt må

gjennomføres. Vi er klar over at kommunen rår over få virkemidler, så det er derfor viktig at kommunen utnytter de muligheter de har godt i samråd med næringslivet.

Vi har stor forståelse for at kommunen nå strever med å skaffe seg oversikt over situasjonen og bruker mye ressurser på å se etter mulige tiltak på kort sikt. Samtidig vil vi påpeke viktigheten av at kommunen så snart som mulig må signalisere hvordan de vil bidra til at situasjonen raskt kommer tilbake til normalen når det igjen er trygt å starte opp den næringsaktivitet som nå har full stopp eller har bremset ned betraktelig. Hvilke rammer kommunen legger fremover med tanke på skatter og avgifter, støtteordninger etc. må raskt signaliseres, da dette er signaler som vil påvirke mange bedrifters beslutninger om en nå ser seg nødt til å avvikle driften, eller om en prøver å holde det gående i vanskelige tider.

ØNF foreslår derfor at Ørland kommune gjennomfører følgende tiltak.

- Det er helt avgjørende at kommunal saksgang og politiske beslutninger som er viktige for næringslivet opprettholdes. Oppbremsing av plansaker, byggesaker o.l. vil gjøre vondt verre for et allerede utsatt næringsliv. ØNF ser heller at denne delen av det kommunale arbeidet opprustes enn nedprioriteres, og forventer at kommunen vil vurdere ansettelse(r) eller leie inn ressurser om nødvendig.
- For å hjelpe bedriftenes likviditetssituasjon forventer vi at kommunene betaler sine regninger omgående, ikke på eller etter forfall.
- Mange av våre medlemmer har fått mange av sine kontrakter og oppdrag avlyst som følge av situasjonen. ØNF forventer at kommunene ikke påberoper seg force majeure på inngåtte avtaler.
- Innkreving av kommunale skatter, avgifter og gebyrer bør redusere eller fjernes for 2020. Å utsette krav om innbetaling av skatter og avgifter vil avhjelpe, men for mange vil dette likevel ikke være nok til å hindre at de må melde oppbud.
- Fjerner serveringsavgifter for restauranter mv. for 2020 samt en reduksjon eller et fritak av arbeidsgiveravgift bør også vurderes.
- Kommunen er en stor kunde for mange aktører i næringslivet. ØNF håper og forventer at også kommunene nå forserer og igangsetter prosjekter som holder bygg og anlegg, samt tilstøtende næringer i gang.
- Tydeligere signaler fra kommunen på hvordan næringslivet skal forholde seg til situasjonen har vært etterspurt. Uklare signaler på hva som er ønsket eller ikke ønsket fra næringslivet åpner for veldig forskjellig praksis. Det er uheldig.
- Starte dialog med Fylkeskommunen om redusering av ferge og bom kostnader for næringslivet, slik som på riksfergene.
- Sikrer at kommunens kulturbudsjett ikke blir nedprioritert, slik at idrett og kulturlivet raskt kommer på fote igjen
- Ørland Næringsforum oppfordrer på det sterkeste at kommunen handler lokalt ved offentlige innkjøp hvor regelverket tillater det.
- Tiltak og bevilgning for å profilere lokalt næringsliv for å styrke handel, bedriftenes synlighet og framtidig rekruttering bør prioriteres.
- Det er viktig at kommunen så snart som mulig signaliserer hvordan dere vil bidra til at situasjonen raskt kommer tilbake til normalen, når det igjen er trygt å starte opp den næringsaktivitet som nå har full stopp eller har bremset ned betraktelig. Hvilke

rammer kommunen legger fremover med tanke på skatter og avgifter, støtteordninger etc. må raskt signaliseres. Dette er signaler som vil påvirke mange bedrifters beslutninger om en nå ser seg nødt til å avvikle driften, eller om en prøver å holde det gående i vanskelige tider.

I videre dialog med våre kollegaer kan det hende at det kommer flere gode forslag til både hvordan næringslivet kan bidra til kommunen og hva kommunen kan bidra med til næringslivet. ØNF ønsker fortsatt tett dialog med kommunen om hvordan vi i felleskap kan bidra til at situasjonen raskest mulig normaliserer seg og dermed bidrar til minst mulig negative konsekvenser for oss alle.

Med vennlig hilsen
Ørland Næringsforum

Silje Nasset
Daglig leder